

SANITAT VEGETAL

Introducció

L'Assemblea General de les Nacions Unides ha aprovat la resolució que proclama **2020** com l'**Any Internacional de la Sanitat Vegetal**, iniciativa promoguda per la Convenció Internacional de Protecció Fitosanitària (IPPC), amb seu a la FAO (Roma).

L'objectiu és augmentar la conscienciació sobre la importància de protegir la salut de les plantes.

PROTEGIR LES PLANTES, PROTEGIR LA VIDA

L'Any Internacional de la Salut de les Plantes és una iniciativa clau per ressaltar la importància de la sanitat vegetal per millorar la seguretat alimentària, protegir el medi ambient i la biodiversitat i impulsar el desenvolupament econòmic.

Malgrat el creixent impacte de les plagues de les plantes, els recursos són escassos per abordar el problema. Esperem que aquest Any Internacional de Sanitat Vegetal generi una major col·laboració mundial per donar suport a les polítiques de sanitat vegetal a tots els nivells, el que contribuirà significativament a l'Agenda de Desenvolupament Sostenible

Què és?

La sanitat vegetal es defineix com "la disciplina que utilitza una sèrie de mesures per controlar i prevenir que les plagues, les males herbes i els organismes causants de malalties es propaguen a noves zones, especialment mitjançant la interacció humana com el comerç internacional".

Per què és important?

La FAO estima que es perden fins a un 40 per cent de les collites alimentàries per plagues i malalties vegetals cada any.

Això deixa milions de persones sense menjar suficient i perjudica greument l'agricultura: la principal font d'ingressos per a les comunitats rurals pobres.

A més, a mesura que el comerç internacional i els viatges s'expandeixen de forma exponencial, ha augmentat el risc que les pestes i malalties de les plantes s'estenguin a noves zones.

Missatges clau

---

1. És arriscat portar plantes i productes vegetals a través de les fronteres, ja que pot propagar plagues i malalties.

Els ciutadans ordinaris haurien d'evitar portar plantes i productes vegetals amb ells quan viatgen. Han d'evitar comprar plantes i productes vegetals en línia o mitjançant serveis postals, ja que els paquets poden obviar els controls fitosanitaris regularment.

2. Garantir el comerç de plantes i productes vegetals segurs sense establir barreres innecessàries.

Molts països depenen de comercialitzar plantes i productes vegetals per sostenir les seves economies. No obstant això, el comerç pot estendre ràpidament plagues de plantes i danyar greument les plantes natives i la biodiversitat. La implementació de les normes IPPC i internacionals, a més de fer complir la legislació fitosanitària existent, contribueixen a promoure el comerç mantenint-lo segur.

3. Mantenir les plantes sanes per protegir el medi ambient i la biodiversitat.

Les plagues vegetals són un dels principals motors de la pèrdua de biodiversitat. El canvi climàtic i les accions humanes han alterat els ecosistemes i han creat nous nínxols on les plagues poden prosperar. En combatre les plagues, els agricultors haurien d'adoptar i els responsables polítics haurien d'incentivar l'ús de mètodes respectuosos amb el medi ambient que redueixin l'ús de pesticides tòxics, que maten pol·linitzadors, enemics naturals i organismes crucials per a un entorn saludable.

4. Protegir, gestionar i restaurar els ambients terrestres i marins per mantenir les plantes sanes.

Les plantes només poden prosperar en un entorn saludable. Els responsables polítics a tots els nivells haurien de promoure, per tant, polítiques de protecció, gestió i, eventualment, de restaurar els recursos naturals. Els ciutadans i grups ciutadans ordinaris poden prendre accions diàries per reduir el seu impacte ambiental i participar activament en iniciatives de protecció i gestió dels recursos naturals.

5. Invertir en organitzacions fitosanitàries i en investigació i desenvolupament fitosanitaris.

Els governs, els responsables polítics i els legisladors han de prioritzar les polítiques i legislació relacionades amb la prevenció, el seguiment i la denúncia de brots de plagues; promoure mesures de lluita respectuoses amb el medi ambient; i facilitar el comerç segur. Haurien de capacitar les organitzacions nacionals i regionals de protecció vegetal i institucions similars i proporcionar-los recursos humans i financers adequats. El sector públic i el privat hauria d'invertir més en iniciatives fitosanitàries, en investigació i en tecnologies innovadores.

6. Les plantes saludables són crucials per acabar amb la fam i assolir els objectius de desenvolupament sostenible.

Les plantes constitueixen el 80 per cent dels aliments que mengem. No obstant això, estan en constant atac de plagues que destrueixen fins a un 40 per cent de les collites alimentàries cada any i són responsables de pèrdues comercials agrícoles.

Les plagues vegetals deixen milions de persones sense menjar suficient i afecten negativament l'agricultura, la principal font d'ingressos de les comunitats rurals pobres. Les polítiques i accions per promoure la salut vegetal són fonamentals per assolir els objectius de desenvolupament sostenible, en particular aquells destinats a reduir la pobresa, la fam i les amenaces per al medi ambient.

7. L'Organització de les Nacions Unides per a l'alimentació i l'agricultura (FAO) i el Conveni internacional de protecció vegetal (IPPC) proporcionen orientació i lideren els esforços mundials per garantir la salut de les plantes.

L'Organització de les Nacions Unides per a l'alimentació i l'agricultura (FAO), la Convenció internacional de protecció vegetal (IPPC) i els seus socis lideren l'esforç mundial per promoure la salut vegetal el 2020 i més enllà. L'IPPC és un tractat global, signat per més de 183 països, que proporciona un marc per a protegir els recursos vegetals de plagues i malalties. Dirigeix el desenvolupament d'estàndards internacionals de sanitat vegetal i promou el comerç segur entre tots els països. La FAO és una agència especialitzada de les Nacions Unides que lidera els esforços internacionals per aconseguir la seguretat alimentària per a tots i s'assegura que les persones tinguin accés regularment a prou menjar nutritiu d'alta qualitat per portar vides saludables actives i saludables.

Què hi podem fer?

Des de les escoles i instituts i des de casa, podem:

- Explicar què son les plantes autòctones i què son les plantes invasores
- Donar a conèixer les plantes autòctones, les seves propietats...
- Explicar com afecta a l'ecosistema de la zona la introducció de plantes foranies
- Com hem de tenir cura de les plantes autòctones i afavorir-ne la plantació
- Com hem d'actuar davant troballes de plantes invasores
- Com podem participar/actuar per afavorir la flora autòctona
- Difondre el respecte vers l'entorn, la flora i també la fauna, sigui o no nativa
- Fer campanyes de conscienciació sobre l'ús i recomanacions d'herbicides, pesticides, adobs... en horts urbans o particulars o en jardins
- Fer planter i/o un jardí o hort escolar amb plantes, flors, verdures i hortalisses autòctones
- Conscienciar sobre la importància de la bona gestió dels residus que generem
- Participant en projectes locals o territorials o de ciència ciutadana

Enllaços

Sostenible - <https://www.sostenible.cat/article/lonu-proclama-2020-com-lany-internacional-de-la-sanitat-vegetal>

FAO - <http://www.fao.org/plant-health-2020>

Departament d'agricultura, ramaderia, pesca i alimentació - http://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/agricultura/dar_sanitat_vegetal_nou/2020-any-internacional-sanitat-vegetal/

Departament de territori i sostenibilitat – Ciència ciutadana
https://territori.gencat.cat/ca/01_departament/documentacio/xarxa_de_biblioteques/centre_de_documentacio_de_medi_ambient/recursos/aparador_virtual/ciencia-ciutadana/

Consell Comarcal del Pla de l'Estany – Gestió de residus - <https://www.plaestany.cat/Les-%C3%A0rees/Medi-Ambient/Recollida-de-residus/Recollida-de-residus-comarcials>

Museu Darder de Banyoles – La conca lacustre de l'estany - <https://www.museusdebanyoles.cat/darder/Descobreix-el-Patrimoni/La-conca-lacustre-de-lEstany/Vegetacio-i-flora>

Alba rural – La fauna i flora de l'estany de Banyoles - <https://albarural.com/wp-content/uploads/2017/10/fulletodenatura-1.pdf>

Flora catalana – llistes de plantes (PdE) - http://www.floracatalana.cat/drupal843/eines/l·listes?field_data_de_la_sortida_value=&field_data_de_la_sortida_value_1=&field_dta_value=&field_dta_value_1=&field_nom_value=&field_ubicacio_target_id=Pla+de+l%27Estany+%28568%29

INTERNATIONAL YEAR OF
PLANT HEALTH

2020

Xarxa de centres mediambientals del Pla de l'Estany

servei
educatiu®
del pla de l'estany